

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด

- 1. ชุดโครงการวิจัย** : วิจัยและพัฒนาระบบการผลิตพืชในพื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อใช้ประโยชน์ด้านเกษตรและอุตสาหกรรม
- 2. โครงการวิจัย** : วิจัยและพัฒนาการผลิตพืชพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีศักยภาพเพื่อใช้ประโยชน์ด้านเกษตรและอุตสาหกรรม
กิจกรรม : การวิจัยและพัฒนาการผลิตหน่อไม้
กิจกรรมย่อย (ถ้ามี) : -
- 3. ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย)** : การไวกอที่เหมาะสมสำหรับหน่อไม้
ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ) : Appropriate plant per stool for water bamboo (*Zizania latifolia* Griseb)
- 4. คณะผู้ดำเนินงาน**
หัวหน้าการทดลอง : นางเมธาพร นาคเกลี้ยง¹
ผู้ร่วมงาน : นางเอมอร เพชรทอง¹
นางจินณจารี หาญเศรษฐ์สุข¹
นายจิระ สุวรรณประเสริฐ²
นายสมชาย บุญประดับ³
นายเกียรติศักดิ์ ชุนไกร¹
- 5. บทคัดย่อ** : การศึกษาการไวกอที่เหมาะสมสำหรับหน่อไม้ ดำเนินการในพื้นที่นาชุ่มของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง ผลการทดลองพบว่า การเจริญเติบโตด้านความสูงของต้นหน่อไม้ทั้ง 8 เดือน (ครึ่ง) ที่บันทึกข้อมูล กรรมวิธีการตัดสางออกเฉพาะต้นที่ออกดอกมีความสูงต้นมากที่สุด คือ 137.1 เซนติเมตร สำหรับความสูงของต้นหน่อไม้ที่เพิ่มขึ้นนั้นพบว่า ช่วงเดือนที่ 4-5 ต้นหน่อไม้มีการเพิ่มขึ้นของความสูงต้นมากที่สุดคือ 29.6 เซนติเมตร โดยช่วงดังกล่าวกรรมวิธีการเหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยว 20 ต้น มีการเพิ่มขึ้นของความสูงเฉลี่ยมากที่สุด คือ 17.3 เซนติเมตร ส่วนผลผลิตหน่อไม้ในช่วงเดือนธันวาคม (อายุต้นหน่อไม้ 11 เดือน) ซึ่งจะเก็บทุก 15 วัน มีผลผลิตของจำนวน

หน่อและน้ำหนักหน่อต่อพื้นที่มากที่สุด คือเท่ากับ 3,680 หน่อต่อไร่ และ 68.4 กิโลกรัมต่อไร่ และในช่วงดังกล่าวกรรมวิธีการตัดสาง ออกเฉพาะต้นที่ออกดอกมีจำนวนหน่อและน้ำหนักต่อพื้นที่มากที่สุด

¹ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง 252 ม.15 ต.ควนมะพร้าว อ.เมือง จ.พัทลุง 93000

² ศูนย์วิจัยพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชพิษณุโลก 12 ต.วังทอง อ. วังทอง จ.พิษณุโลก 65130

³ สำนักผู้เชี่ยวชาญ กรมวิชาการเกษตร 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

คือ 4,640 หน่อต่อไร่และ 80.8 กิโลกรัมต่อไร่ และเมื่อเฉลี่ยทั้ง 3 ครั้งที่เก็บข้อมูล ก็พบว่ากรรมวิธีดังกล่าวมีน้ำหนักต่อพื้นที่มากที่สุด เช่นกันคือเท่ากับ 44.3 กิโลกรัมต่อไร่ และมีจำนวนหน่อต่อพื้นที่ 2,560 หน่อต่อไร่ ในขณะที่การเหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยว 10 ต้น ที่มีผลผลิตจำนวนหน่อต่อพื้นที่มากที่สุดคือเท่ากับ 2,827 หน่อต่อไร่

: Appropriate plant per stool for water bamboo (*Zizania latifolia* Griseb) was study in Phatthalung Agricultural Research and Development Center from 2016-2018. The result showed that the cutting out only flowering plant method had the highest of height is 137.1 centimeters. The increasing height during 4-5 month after planting is highest (29.6 centimeter), and the remaining 20 plant after harvesting, had the highest of increasing height is 17.3 centimeters. Harvesting in December, (11 months after planting) had the highest of shoots number and shoots weight per area is 3,680 shoots per rai and 68.4 kg per rai, which will be collected every 15 days. And during this period, the method of cutting out only the flowering plant had the highest of the shoots number and weight shoots per area is 4,640 shoots per rai and 80.8 kilograms per rai. And the average of data collected (3 times), it was found that the method of cutting out only the flowering plant had weight shoots higher than the other method is 44.3 kilograms per rai and the shoots number per area is 2,560. But the remaining

number of 10 plant after harvesting had highest of the shoots number 2,827 per rai.

6. คำนำ

: หน่อไม้ฝรั่ง (*Zizania latifolia* Griseb.) มีชื่อเรียกอีกชื่อว่า กะเป็ก ในอดีตสถานีทดลองข้าวกระบี่เป็นแหล่งสำคัญในการขยายพันธุ์ และส่งเสริมการปลูกหน่อไม้ฝรั่งในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงและใน โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หน่อไม้ฝรั่งเป็นพืชอายุหลายปี มีลำต้นทั่วไปคล้ายกับต้นข้าว แต่มีขนาดใหญ่กว่า และสูงกว่า รวมถึงโคนต้นมีลักษณะอวบใหญ่คล้ายหัวตะไคร้ ลำต้นสูงประมาณ 1.5-2 เมตร ลำต้นมีลักษณะกลม เป็นข้อปล้อง เนื้อลำต้นบริเวณโคนต้นมีสีขาว และมีจะประสีดำของเชื้อรากระจายทั่ว ส่วนปลายยอดมีสีเขียว มีกาบใบสีเขียวหุ้มบริเวณข้อปล้อง ภายในปล้องลำต้นกลวง ส่วนระบบรากเป็นระบบรากฝอย ออกเป็นกระจุกแน่นที่โคนราก รากฝอยมีขนาดเล็ก สีน้ำตาล คล้ายกับรากข้าว ทั้งนี้ลำต้นหน่อไม้ฝรั่งสามารถแตกหน่อลำต้นใหม่รวมกันเป็นกอใหญ่คล้ายกับกอข้าว ลักษณะการอวบวมบริเวณโคนต้นเหนือดินของหน่อไม้ฝรั่งเกิดจากเชื้อราในกลุ่ม *Ustilago esculenta* P. Hennings ซึ่งพบเจริญจำนวนมาก หน่อไม้ฝรั่งในระยะอวบวมนี้จะเก็บในระยะที่ร่ายยังไม่สร้างเส้นใย

ประโยชน์ของหน่อไม้ฝรั่ง โคนลำต้นของหน่อไม้ฝรั่ง นิยมเก็บมารับประทานสดหรือประกอบอาหาร เนื่องจาก โคนต้นมีลักษณะอวบใหญ่ คล้ายหัวตะไคร้ เนื้อหามีสีขาว มีความกรอบ หวาน มีกลิ่นคล้ายแห้วจิน ใช้รับประทานสด ใช้จิ้มน้ำพริก ผัดหรือแกงในเมนูต่างๆ ซึ่งนิยมมากในภาคใต้ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะใช้เป็นเมนูเด็ดตามร้านอาหารตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในภาคใต้ หน่อไม้ฝรั่งนำมาดองหวานหรือดองน้ำผึ้งสำหรับประกอบอาหารหรือรับประทาน ในประเทศญี่ปุ่นนำหัวหรือโคนต้นที่แก่เต็มที่ เนื้อหามีสีดำที่เกิดจากสปอร์ของเชื้อรา นำมาใช้ทำสีเขียนตาหรือขนตา ใช้ทำยาอ้อมผม ยากันสนิม และผสมแลกเกอร์ทาเคลือบงานไม้ ลำต้นหรือโคนหัวหน่อไม้ฝรั่งใช้เป็นอาหารเลี้ยงสัตว์ ทั้งโค กระบือ และสุกร ต้นหน่อไม้ฝรั่งใช้ปลูกสำหรับเป็นพืชบำบัดน้ำเสีย และต้นหน่อไม้ฝรั่งเป็นแหล่งหลบพักอาศัยหรือวางไข่ของปลา และ

เป็นแหล่งอนุบาลของลูกปลาขนาดเล็ก **สรรพคุณหน่อไม้ น้ำ** ป้องกันมะเร็งในระบบทางเดินอาหาร รักษาระดับน้ำตาลในเลือดให้คงที่ ป้องกันโรคเบาหวาน ป้องกันโรคในระบบหัวใจ และหลอดเลือด ป้องกันโรคกระเพาะอาหาร

การปลูกหน่อไม้ น้ำ คล้ายกับต้นข้าวทั่วไป ดังนั้น การปลูกหน่อไม้ น้ำจึงคล้ายกับการปลูกข้าว ซึ่งสามารถปลูกได้ 3 รูปแบบ คือการหว่านเมล็ดโดยตรง ปลูกจากต้นกล้าหว่านเมล็ด และการปลูกด้วยท่อนพันธุ์ สำหรับการเก็บเกี่ยวหน่อไม้ น้ำจะเลือกเก็บหน่ออ่อนที่พองตัวออกมาจากลำต้นมีลักษณะพองโตบวมใหญ่ ขนาดประมาณ 2-2.5 เซนติเมตร สามารถทยอยเลือกเก็บได้ ภายใน 1 ปีจะเก็บได้ 3 ครั้ง โดยจะมีการหมุนเวียนการเก็บได้ตลอดเวลาโดยเฉพาะในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม หน่อไม้ น้ำจะมีความสมบูรณ์มาก ในพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์จะเริ่มสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตหน่อได้หลังจากปลูกแล้วประมาณ 5-6 เดือน ส่วนหน่อหรือลำต้นที่เพิ่งแตกให้ปล่อยเติบโตจนโคนต้นได้ขนาด โดยในพื้นที่ 1 ไร่ สามารถให้ผลผลิตหน่อไม้ น้ำได้ประมาณ 200-300 กิโลกรัม/ไร่ ขายได้กิโลกรัมละประมาณ 60-120 บาท/กิโลกรัม โดยเฉพาะ การส่งตามร้านอาหารจะได้ราคาสูงกว่า (<https://puechkaset.com/หน่อไม้ น้ำ>) คุณค่าและประโยชน์ของหน่อไม้ น้ำนั้นเป็นพืชที่กำลังได้รับความนิยม นอกจากมีราคาสูงทำให้เกษตรกรปลูกกันมาก แล้วยังมีคุณค่าทางอาหารและยังใช้เป็นยาสมุนไพรในการรักษาโรคมะเร็งอีกด้วย จึงได้มีการสนใจที่จะปลูกและบริโภคกันมากขึ้นอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน แต่ยังไม่มีการศึกษาวิจัยการผลิตหน่อไม้ น้ำอย่างมีรูปแบบเป็นทางการ ดังนั้น ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุงจึงได้ดำเนินโครงการวิจัยการผลิตหน่อไม้ น้ำขึ้น

6. วิธีดำเนินการ

: อุปกรณ์

- พันธุ์หน่อไม้ น้ำ
- ปุ๋ยมูลวัว
- ปุ๋ยสูตร 15-15-15
- อุปกรณ์ในการวัดความสูง
- เครื่องชั่ง

วิธีการทดลอง

วางแผนการทดลองแบบ RCB (Randomized Complete Block Design) จำนวน 4 ซ้ำ 5 กรรมวิธี ประกอบด้วย

- กรรมวิธีที่ 1 เหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยว 5 ต้น
- กรรมวิธีที่ 2 เหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยว 10 ต้น
- กรรมวิธีที่ 3 เหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยว 15 ต้น
- กรรมวิธีที่ 4 เหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยว 20 ต้น
- กรรมวิธีที่ 5 ตัดสาออกเฉพาะต้นที่ออกดอก

: วิธีปฏิบัติการทดลอง

ปลูกหน่อไม้ด้วยระยะปลูก 1 x 1 เมตรใช้แปลงย่อยขนาด 5 x 6 ตารางเมตร ใส่ปุ๋ยมูลวัว 1 ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ย สูตร 15-15-15 อัตรา 25 กิโลกรัม/ไร่หลังปลูก 1 สัปดาห์และทุก 3 เดือน บันทึกข้อมูลการให้ผลผลิตหน่อ หน่อหนักสดและหน่อหนักแห้งของต้นที่ตัดสาออก

- การบันทึกข้อมูล

สุ่มกำหนดจุดบันทึกข้อมูลในแต่ละกรรมวิธี 10 จุด วิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลด้วยวิธีการ F-test

1. การเจริญเติบโตด้านความสูงทุกเดือน เดือนละ 1 ครั้ง โดยวัดจากพื้นดินถึงปลายใบที่สูงที่สุดในกอ
2. ผลผลิตหน่อไม้ เริ่มบันทึกข้อมูลเมื่อต้นหน่อไม้มีอายุ 5 เดือน และทยอยเก็บเรื่อยๆ

- เวลาและสถานที่ ตุลาคม 2558 – กันยายน 2561

สถานที่ทำการทดลอง พื้นที่นาลุ่ม ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง

7. ผลการทดลองและวิจารณ์

: การศึกษาการไว้วอกที่เหมาะสมของหน่อไม้ดำ ดำเนินการวิจัยในพื้นที่นาลุ่มของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง ตั้งแต่ปี 2559-2561 ตามวิธีการปฏิบัติและแผนการทดลอง (ภาพผนวกที่ 1) และเริ่มบันทึกข้อมูลการเจริญเติบโตด้านความสูงเมื่อหน่อไม้มีอายุ 3 เดือนและหลังจากนั้นบันทึกทุกเดือน พบว่าจากการวิเคราะห์ผลทางสถิติ ความสูงของต้นหน่อไม้ที่อายุ 3 เดือน มีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดย

กรรมวิธีการตัดสาออกเฉพาะต้นที่ออกดอกมีความสูงเฉลี่ยมากที่สุด คือ 95.4 เซนติเมตร ซึ่งไม่แตกต่างกับกรรมวิธีการตัดเหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยว 10 ต้น ที่มีความสูงต้นเฉลี่ย 95.2 เซนติเมตร และเมื่อต้นหน่อไม้ น้ำอายุ 4 เดือน ความสูงของต้นก็มีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ กรรมวิธีการเหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยว 10 ต้น มีความสูงต้นมากที่สุดคือ 110.4 เซนติเมตร ซึ่งไม่แตกต่างกับกรรมวิธีการตัดสาออกเฉพาะต้นที่ออกดอก ที่มีความสูงต้นเท่ากับ 110.2 เซนติเมตร ส่วนอายุต้นหน่อไม้ น้ำที่อายุ 5 6 7 และ 8 เดือน ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยความสูงต้นหน่อไม้ น้ำเฉลี่ยเท่ากับ 135.2 เซนติเมตร 154.4 เซนติเมตร 159.0 เซนติเมตร และ 163.6 เซนติเมตร ตามลำดับ และเมื่อเฉลี่ยการเจริญเติบโตด้านความสูงของต้นหน่อไม้ น้ำทั้ง 8 เดือน ที่ดำเนินการบันทึกข้อมูล พบว่า กรรมวิธีการตัดสาออกเฉพาะต้นที่ออกดอกมีความสูงต้นมากที่สุด คือ 137.1 เซนติเมตร (ตารางที่ 1) และสำหรับความสูงที่เพิ่มขึ้นของต้นหน่อไม้ น้ำพบว่า การเจริญเติบโตช่วงเดือนที่ 4-5 ต้นหน่อไม้ น้ำมีความสูงที่เพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ 29.6 เซนติเมตร และช่วงดังกล่าวกรรมวิธีการเหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยว 15 ต้น มีอัตราความสูงมากที่สุดคือ 33.6 เซนติเมตร และเมื่อเฉลี่ยความสูงที่เพิ่มขึ้นทุกช่วงเดือน กรรมวิธีการเหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยว 20 ต้น มีความสูงที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยมากที่สุด คือ 17.3 เซนติเมตร (ตารางที่ 2) ซึ่งการวัดการเจริญเติบโตด้านความสูง จะสุ่ม 10 กอ แล้ววัดความสูงจากพื้นดินถึงส่วนโค้งของใบที่สูงที่สุดของต้นที่เลือกไว้ในก่อนนั้นๆ ส่วนผลผลิตของหน่อที่จะเก็บเกี่ยวเพื่อการบริโภคและเป็นวัตถุประสงค์ของการวิจัย พบว่า การปลูกเดือนมกราคม ต้นหน่อไม้ น้ำเริ่มให้ผลผลิตหน่อเดือนพฤศจิกายน และจากการเก็บเกี่ยวผลผลิต 3 ครั้งคือ เดือนพฤศจิกายน เดือนธันวาคม และเดือนกุมภาพันธ์ (เดือนมกราคม ไม่สามารถลงปฏิบัติงานในพื้นที่วิจัยได้เนื่องจากน้ำท่วม) พบว่า ต้นหน่อไม้ น้ำให้ผลผลิตมากช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม และจากผลการทดลอง จำนวนหน่อและน้ำหนักหน่อต่อพื้นที่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยการ

เก็บเกี่ยวเดือนธันวาคม (อายุ 11 เดือน) ต้นหน่อไม้มีจำนวนหน่อและน้ำหนักหน่อต่อพื้นที่มากที่สุดคือเฉลี่ย 3,680 หน่อ และน้ำหนักหน่อ 68.4 กิโลกรัมต่อไร่ และการเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนดังกล่าว กรรมวิธีการตัดสาออกเฉพาะต้นที่ออกดอก มีจำนวนหน่อและน้ำหนักผลผลิตหน่อต่อพื้นที่มากที่สุด คือเท่ากับ 4,640 หน่อและ 80.8 กิโลกรัมต่อไร่ อาจเนื่องจากจำนวนต้นที่ต้องสาออกมีน้อยจึงส่งผลให้มีจำนวนต้นที่ให้ผลผลิตหน่อมากกว่ากรรมวิธีอื่น แต่เมื่อเฉลี่ยข้อมูลจากการบันทึกข้อมูลทั้ง 3 ครั้ง พบว่า กรรมวิธีการเหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยวไว้ 10 ต้น มีจำนวนหน่อต่อพื้นที่เฉลี่ยมากที่สุด คือเท่ากับ 2,827 หน่อต่อไร่ ส่วนน้ำหนักของผลผลิตหน่อต่อพื้นที่เฉลี่ยของกรรมวิธีการตัดสาออกเฉพาะต้นที่ออกดอก มีน้ำหนักผลผลิตมากที่สุด คือเท่ากับ 44.3 กิโลกรัมต่อไร่ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 1 ความสูง (เซนติเมตร) ของต้นหน่อไม้ของงานทดลองการไว้กอที่เหมาะสมสำหรับหน่อไม้ น้ำแปลงนาของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง ปี 2560 - 2561

กรรมวิธี	ความสูงเฉลี่ย (เซนติเมตร)						
	3 เดือน ¹	4 เดือน ¹	5 เดือน	6 เดือน	7 เดือน	8 เดือน	Aver.
กรรมวิธีที่ 1 เหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยว 5 ต้น	84.5bc	100.8b	125.8	154.3	158.3	162.9	131.1
กรรมวิธีที่ 2 เหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยว 10 ต้น	95.2a	110.4a	136.8	153.9	159.8	164.7	136.8
กรรมวิธีที่ 3 เหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยว 15 ต้น	86.4b	106.4ab	140.0	152.2	160.2	162.0	134.2
กรรมวิธีที่ 4 เหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยว 20 ต้น	80.5c	100.2b	132.6	156.7	157.1	166.8	132.3
กรรมวิธีที่ 5 ตัดสาออกเฉพาะต้นที่ออกดอก	95.4a	110.2a	141.0	154.7	159.5	161.7	137.1
Aver.	88.4	105.6	135.2	154.4	159.0	163.6	
CV. (%)	3.7	4.6	9.0	6.1	5.4	5.2	

¹ ค่าเฉลี่ยที่ตัวอักษรเหมือนกันไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เปรียบเทียบโดยวิธี DMRT

ตารางที่ 2 ความสูงที่เพิ่มขึ้น (เซนติเมตร) ของต้นหน่อไม้ น้ำของงานทดลองการไว้กอที่เหมาะสมสำหรับ
หน่อไม้ น้ำ แปลงนาถุ่มของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง ปี 2561

กรรมวิธี	ความสูงที่เพิ่มขึ้น (เซนติเมตร)					
	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	Aver.
	เดือน	เดือน	เดือน	เดือน	เดือน	
กรรมวิธีที่ 1 เหลือจำนวนต้นแม่หลัง เก็บเกี่ยว 5 ต้น	16.3	25.0	28.5	4.0	4.6	15.7
กรรมวิธีที่ 2 เหลือจำนวนต้นแม่หลัง เก็บเกี่ยว 10 ต้น	15.2	26.4	17.1	5.9	4.9	13.9
กรรมวิธีที่ 3 เหลือจำนวนต้นแม่หลัง เก็บเกี่ยว 15 ต้น	20.0	33.6	12.2	8.0	1.8	15.1
กรรมวิธีที่ 4 เหลือจำนวนต้นแม่หลัง เก็บเกี่ยว 20 ต้น	19.7	32.4	24.1	0.4	9.7	17.3
กรรมวิธีที่ 5 ตัดสาออกเฉพาะต้นที่ ออกดอก	14.8	30.8	13.7	4.8	2.2	13.3
Aver.	17.2	29.6	19.1	4.6	4.6	

ตารางที่ 3 จำนวนหน่อ (หน่อ) และน้ำหนักหน่อ (กิโลกรัมต่อไร่) ของหน่อไม้ น้ำการไว้กอที่เหมาะสมสำหรับ
หน่อไม้ น้ำ แปลงนาถุ่มของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง ปี 2561

กรรมวิธี	จำนวนหน่อ (หน่อ)				น้ำหนัก (กก.ต่อไร่)			
	10	11	13	เฉลี่ย	10	11	13	เฉลี่ย
	เดือน	เดือน	เดือน		เดือน	เดือน	เดือน	
กรรมวิธีที่ 1 เหลือจำนวนต้นแม่ หลังเก็บเกี่ยว 5 ต้น	1,280	2,720	640	1,547	7.4	54.0	19.6	27.0
กรรมวิธีที่ 2 เหลือจำนวนต้นแม่ หลังเก็บเกี่ยว 10 ต้น	4,000	3,680	800	2,827	11.4	69.6	16.8	32.6
กรรมวิธีที่ 3 เหลือจำนวนต้นแม่ หลังเก็บเกี่ยว 15 ต้น	1,760	3,520	640	1,973	5.1	62.0	24.4	30.5
กรรมวิธีที่ 4 เหลือจำนวนต้นแม่ หลังเก็บเกี่ยว 20 ต้น	2,080	3,840	1,280	2,400	5.6	75.6	37.6	39.6

กรรมวิธีที่ 5 ตัดสาออกเฉพาะต้น ที่ออกดอก	1,280	4,640	1,760	2,560	3.4	80.8	48.8	44.3
เฉลี่ย	2,080	3,680	1,024		6.6	68.4	29.4	
CV.(%)	79.0	45.1	69.8		75.7	37.1	65.6	

หมายเหตุ อายุ 12 เดือนไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตหน่อไม้ได้เนื่องจากน้ำท่วมพื้นที่แปลงวิจัยไม่สามารถลง
ปฏิบัติงานได้

8. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ : การศึกษาการไว้กอที่เหมาะสมสำหรับหน่อไม้ น้ำ เพื่อให้ได้
ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิตมากขึ้น พบว่า การ
เจริญเติบโตด้านความสูงของต้นหน่อไม้ น้ำ 8 เดือน ที่บันทึก
ข้อมูล กรรมวิธีการตัดสาออกเฉพาะต้นที่ออกดอกมีความ
สูงต้นมากที่สุด คือ 137.1 เซนติเมตร สำหรับความสูงที่
เพิ่มขึ้นของต้นหน่อไม้ น้ำ นั้น การเจริญเติบโตช่วงเดือนที่ 4-5
ต้นหน่อไม้ น้ำ มีความสูงที่เพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ 29.6
เซนติเมตร และกรรมวิธีการเหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยว
20 ต้น มีความสูงที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยมากที่สุด คือ 17.3 เซนติเมตร
ส่วนผลผลิตหน่อไม้ น้ำ ช่วงเดือนธันวาคม (อายุต้นหน่อไม้ น้ำ 11
เดือน) ซึ่งจะเก็บทุก 15 วัน มีผลผลิตของจำนวนหน่อและ
น้ำหนักหน่อต่อพื้นที่มากที่สุด คือเท่ากับ 3,680 หน่อต่อไร่และ
ผลผลิตน้ำหนักเท่ากับ 68.4 กิโลกรัมต่อไร่ และกรรมวิธีการตัด
สาออกเฉพาะต้นที่ออกดอกมีผลผลิตน้ำหนักต่อพื้นที่มากที่สุด
เฉลี่ยทั้ง 3 เดือนที่เก็บข้อมูลเท่ากับ 44.3 กิโลกรัมต่อไร่ และมี
จำนวนหน่อต่อพื้นที่มากที่สุดคือเท่ากับ 2,560 หน่อต่อไร่
ในขณะที่การเหลือจำนวนต้นแม่หลังเก็บเกี่ยว 10 ต้น ที่มี
ผลผลิตจำนวนหน่อต่อพื้นที่มากที่สุดคือเท่ากับ 2,827 หน่อต่อไร่

9. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ : นักวิจัยหรือผู้สนใจสามารถนำข้อมูลไปวิจัยหรือศึกษาต่อยอด
ได้ ทั้งในด้านการแนะนำการปลูกหรือการวิจัยเพิ่มเติมในส่วน
ของข้อมูลที่ยังไม่ครบ

10. คำขอบคุณ (ถ้ามี) : -

11. เอกสารอ้างอิง

: หน่อไม้ น้ำ สรรพคุณ และการปลูกหน่อไม้ น้ำ. 2562.

<http://www.puechkaset.com/หน่อไม้ น้ำ/>.

สืบค้นเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562.

12. ภาคผนวก

:

ภาพผนวกที่ 1 สภาพแปลงวิจัยและการเก็บข้อมูลผลผลิตหน่อไม้ น้ำ